Lietas Nr. C28371413
Lietas arhīva Nr. C-1456-14/7

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2014.gada 12.februārī

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesa
tiesnese B.Ābele,
izskatīja rakstveida procesā civillietu sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Rīgas namu pārvaldnieks" maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa
2013.gada 12.jūlijā sabiedrība ar ierobežotu atbildību (turpmāk – SIA) „Rīgas namu pārvaldnieks" cēla tiesā maza apmēra prasību par naudas piedziņu pret /pers. A/
Prasības pieteikumā norādīts, ka SIA „Rīgas namu pārvaldnieks", kā Rīgas pašvaldības SIA „Kurzemes namu apsaimniekotājs" saistību un tiesību pārņēmēja, saskaņā ar 2003.gada 29.decembra nekustamo īpašumu apsaimniekošanas pilnvarojuma līgumu Nr.DI-03-688-lī, kā arī 2011.gada 5.jūlija dzīvojamo māju pārvaldīšanas līgumu Nr.RD-11-910-lī apsaimnieko dzīvojamo māju /adrese/.
Pamatojoties uz ierakstu Rīgas pilsētas zemesgrāmatu nodaļas nodalījumā Nr./nodalījums numurs/, atbildētājam no 2006.gada 14.februāra reģistrētas īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu, kas atrodas /adrese/.
Dzīvojamās mājas /adrese/ dzīvokļu īpašnieki nav pārņēmuši pārvaldīšanas tiesības, kā arī nav pilnvarojuši citu personu pārvaldīt un apsaimniekot māju. No minētā izriet, ka Rīgas pilsētas pašvaldības pienākums ir apsaimniekot un uzturēt Māju.
2008.gada 11.jūnijā prasītājs ar atbildētāju noslēdza dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līgumu Nr.0001212/l. Saskaņā ar līguma 3.1.punktu, atbildētājam ir jāveic maksājumus atbilstoši prasītāja izrakstītājiem rēķiniem pilnā apmērā par katru kārtējo mēnesi līdz 30.datumam, bet prasītājam saskaņā ar līguma 3.6.punktu maksājumu kavējuma gadījumā ir tiesības aprēķināt un saņemt no atbildētāja līgumsodu 0,2 % apmērā no kopējās parāda summas par katru nokavētu dienu.
Prasītājs ir izpildījis savas no līguma izrietošās saistības, tas ir, sniedzis dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas pakalpojumus, taču atbildētājs savus pienākumus saskaņā ar noslēgto līgumu nav izpildījis. Atbildētājs nav sniedzis nekādus konkrētus mutiskus vai rakstveida iebildumus par saņemtajiem pakalpojumiem vai izrakstītajiem rēķiniem.
Tā kā prasītājs nav saņēmis savlaicīgas rēķinu apmaksas par sniegtajiem par sniegtajiem pakalpojumiem, tad atbildētājam ir izveidojies parāds par periodu no 2010.gada 1.oktobra līdz 2013.gada 1.jūnijam par dzīvojamās mājas apsaimniekošanu, uzturēšanu un saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem Ls 1253,08 apmērā un līgumsods par periodu no 2010.gada 3.decembra līdz 2013.gada 1.jūnijam Ls 868,59, kopā Ls 2121,67. Atbildētājs 2013.gada 25.aprīlī ir brīdināts par parāda esamību, taču līdz pat šim brīdim parādu nav samaksājis.
Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Dzīvokļa īpašuma likuma 10.pantu; Civillikuma 1587.pantu, prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja parādu par dzīvojamās ēkas uzturēšanas un apsaimniekošanas izdevumiem un saņemtajiem pakalpojumiem par periodu no 2010.gada 1.oktobra līdz 2013.gada 1.jūnijam Ls 1253,08; piedzīt līgumsodu par periodu no 2010.gada 3.decembra līdz 2013.gada 1.jūnijam Ls 868,59; atzīt tiesības prasītājam saņemt likumiskos 6% gadā par laiku līdz sprieduma izpildei; kā arī piedzīt tiesāšanas izdevumus.
Prasītājs prasības pieteikumā izteicis lūgumu izskatīt lietu rakstveida procesā.
2014.gada 14.janvārī tiesā saņemti prasības pieteikuma papildinājumi, kuros prasītāja norāda, ka laika posmā no prasības iesniegšanas, ir palielinājies parāds par dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas maksu un sniegtajiem pakalpojumiem, kā arī attiecīgi ir pieaudzis līgumsods. Pamatparāds uz 2014.gada 1.janvāri ir Ls 1461,22 (EUR 2079,13) un līgumsods Ls 1139,76 (EUR 1621,73), kopā Ls 2600,98 (EUR 3700,86). Šo parādu prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja.
Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.21panta noteikumiem 2013.gada 6.augustā uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietu tika izsūtīts prasības pieteikums ar lūgumu 30 dienu laikā no prasības pieteikuma saņemšanas dienas iesniegt tiesā rakstveida paskaidrojumus. Minētajā termiņā atbildētāja paskaidrojumi tiesā nav saņemti.
Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.1panta otro daļu, tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi un dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Atbildētājs nav atspēkojis prezumpciju par dokumentu saņemšanu septītajā dienā pēc to nosūtīšanas.
Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka atbildētājam /pers. A/ par civillietas ierosināšanu un lietas izskatīšanu rakstveida procesā ir paziņots likumā noteiktā kārtībā.
Civilprocesa likuma 250.25panta pirmā daļa noteic, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Atbilstošs paziņojums Prasītājam un atbildētājam nosūtīts 2013.gada 11.septembrī, paziņojot, ka tiesas spriedums būs pieejams 2014.gada 12.februārī.

Motīvu daļa
Novērtējusi rakstveida pierādījumus un prasības pieteikumā norādītos apstākļus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.
Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi

otra puse.
Atbildētājs nav izmantojis savas Civilprocesa likuma 250.23un 250.24 pantā paredzētās tiesības – nav sniedzis paskaidrojumus, nav cēlis iebildumus pret prasību un nav apstrīdējis prasības pieteikumā minētos faktus, līdz ar to secināms, ka viņam nav pamatotu iebildumu pret prasību.
Tiesa konstatē, ka Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas Rīgas pilsētas zemesgrāmatu nodalījumā numurs dzīvokļa īpašumam /adrese/ (kadastra numurs /numurs /) kā īpašnieks kopš 2006.gada 14.februāra reģistrēts atbildētājs /pers. A/.
Likuma „Par dzīvokļa īpašumu" (redakcijā līdz 2011.gada 01.janvārim, kad tas zaudējis spēku) 8.pants nosaka, ka visu dzīvokļu īpašnieku pienākums ir piedalīties daudzdzīvokļu mājas kopīpašumā esošās daļas pārvaldīšanā un apsaimniekošanā. Savukārt, saskaņā ar minētā likuma 12.pantu dzīvokļa īpašnieks sedz nepieciešamos izdevumus, kas saistīti ar dzīvojamās mājas, tās komunikāciju un iekārtu uzturēšanu, ekspluatāciju un remontu proporcionāli sava dzīvokļa īpašuma lielumam, tāpat arī norēķinās par saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem neatkarīgi no tā, vai dzīvokļa īpašnieks ir mājas apsaimniekošanai izveidotās sabiedrības dalībnieks un vai viņš ir vai nav noslēdzis attiecīgu līgumu.
Dzīvokļa īpašuma likuma 10.pants nosaka, ka dzīvokļa īpašnieka pienākums ir piedalīties dzīvojamās mājas pārvaldīšanā; segt dzīvojamās mājas pārvaldīšanas izdevumus šā likuma 13.pantā noteiktajā kārtībā; norēķināties par saņemtajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu (piemēram, apkure, aukstais ūdens, kanalizācija, sadzīves atkritumu izvešana). Savukārt 13.panta pirmā daļa nosaka, ka dzīvokļa īpašnieks atbilstoši viņa dzīvokļa īpašumā ietilpstošās kopīpašuma domājamās daļas apmēram sedz uz dzīvokļu īpašnieku kopības lēmuma pamata noteiktos izdevumus obligāti veicamo dzīvojamās mājas pārvaldīšanas darbību veikšanai, kā arī dzīvokļu īpašnieku kopības noteikto atlīdzību pārvaldniekam par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu, ja tāda paredzēta dzīvojamās mājas pārvaldīšanas līgumā (likums stājies spēkā 2011.gada 1.janvārī).
SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" kā Rīgas pašvaldības SIA „Kurzemes namu apsaimniekotājs" saistību un tiesību pārņēmēja, saskaņā ar 2003.gada 29.decembra nekustamo īpašumu apsaimniekošanas pilnvarojuma līgumu Nr.DI-03-688-lī, kā arī 2011.gada 5.jūlija dzīvojamo māju pārvaldīšanas līgumu Nr.RD-11-910-lī apsaimnieko dzīvojamo māju /adrese/.
2008.gada 11.jūnijā puses noslēgušas Dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līgumu Nr.0001212/I, kura 3.1.punktā noteikts, ka atbildētājam ir jāveic maksājumus atbilstoši prasītāja izrakstītajiem rēķiniem pilnā apmērā par katru kārtējo mēnesi līdz 30.datumam. Savukārt 3.6.punktā norādīts, ka maksājumu kavējuma gadījumā prasītājam ir tiesības aprēķināt un saņemt no atbildētāja līgumsodu 0,2 % apmērā no kopējās parāda summas par katru nokavētu dienu.
Tiesa konstatē, ka puses ir vienojušās par darījuma būtiskajām sastāvdaļām, ar nolūku savstarpēji saistīties un saskaņā ar Civillikuma 1533.pantu šis līgums uzskatāms par galīgi noslēgtu un atzīstams par tiesīgu. Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek par pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.
No piedzenamās summas aprēķina redzams, ka Atbildētāja pamatparāds par laika posmu no 2010.gada 1.oktobra mēneša līdz 2014.gada 1.janvārim par dzīvojamās mājas apsaimniekošanu, uzturēšanu un saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem sastāda Ls 1461,22.
Saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu, to, ka samaksa ir izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.
Ievērojot visu augstāk minēto un to, ka Atbildētājs nav izmantojis savas likumā noteiktās tiesības iesniegt pierādījumus par parāda samaksu vai celt iebildumus par tā esamību, vai celt pretprasību, tiesa uzskata, ka ir tiesisks pamats piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājam pamatparādu Ls 1461,22 apmērā.
Saskaņā ar Civillikuma 1720.pantu, kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu laikā.
No Līguma 3.7.punkta izriet, ka puses vienojušās, ka par kavētiem norēķiniem klients maksā līgumsodu 0,2 % apmērā no kopējās parāda summas par katru kavēto dienu.
Saskaņā ar parāda aprēķinu, laika posmā no 2010.gada oktobra mēneša līdz 2014.gada janvārim mēnesim Atbildētājs kavējis maksājumus un līgumsods par periodu līdz 2014.gada janvārim aprēķināts Ls 1139,76 apmērā.
Šajā sakarā tiesa norāda, ka, lai gan līgumsods nav aprobežots, tomēr likumdevējs ar Civillikuma 1724.1pantu norādījis, ka līgumsoda cietējs var lūgt samazināt pieprasīto līgumsodu līdz saprātīgam apmēram, ja tas ir pārmērīgs, salīdzinot ar neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas radīto zaudējumu vai ņemot vērā citus apstākļus. Savukārt tiesas pienākums ir izvērtēt norādīto saistību un prasījumu tiesisko pamatojumu kontekstā ar samērīguma un taisnīguma principu, ievērojot Civillikuma normu jēgu.
Senāta judikatūrā, kas izveidojusies ar Senāta 2004.gada 22.septembra spriedumu lietā Nr.SKC-441, 2005.gada 26.janvāra spriedumu lietā Nr.SKC-48, 2008.gada 14.maija spriedumu lietā Nr.SKC-212, 2010.gada 21.aprīļa spriedumu lietā Nr.SKC-113, Senāts atzinis, ka jautājums par līgumsoda samērīgumu un taisnīgumu, izvērtējot konkrētos apstākļus, izlemjams pēc tiesas ieskata saskaņā ar Civillikuma 5.pantā norādīto taisnības apziņu un vispārējiem tiesību principiem.
Tomēr tā kā neproporcionālais līgumsoda lielums likumā atstāts atklāta juridiskā jēdziena formā, tas katrā konkrētā gadījumā izvērtējams atbilstoši lietā nodibinātajiem faktiskajiem apstākļiem.
Līgumsods saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu ir pametums, ko kāds uzņēmies ciest sakarā ar savu saistību, ja viņš šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. No minētās likuma normas konstatējams, ka līgumsods, kas nav noteikts konkrētā summā, bet procentos, var augt līdz bezgalībai. Kā atzinis Senāta Civillietu departaments 2008.gada 14.maija spriedumā lietā SKC-212, kur vērtēta līgumsoda apmēra pamatotība, likumā nevar būt ietverta šāda līgumsoda būtība. Civillikums neaizliedz līgumsoda noteikšanu procentuālā izteiksmē, bet ir jābūt saprātīgām robežām, kuru noteikšana kļūst par tiesas kompetenci, lietojot par mērauklu taisnīguma un samērīguma principus.
Līdz ar to, sakarā ar likuma tieša norādījuma neesamību jautājums par līgumsoda samērīgumu un taisnīgumu izlemjams pēc tiesas ieskata saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta piekto daļu. Samērojot pušu tiesiskās intereses nolūkā nodrošināt prognozējamas un atbildīgas civiltiesiskās apgrozības attiecības, lai šīs lietas ietvaros līgumsods nodrošinātu Prasītāja zaudējumu atlīdzību, tiesa uzskata, ka līgumsods nosakāms mazākā apmērā, nekā to lūdz prasītājs. Tiesa atzīst, ka līgumsods 10 % apmērā no kavētā pamatparāda maksājuma būtu vērtējams kā saprātīgs un taisnīgs. Turklāt tiesa atzīst, ka pie apstākļiem, kad atbildētājs jau 2010.gada oktobrī pārtrauca veikt maksājumus saskaņā ar līgumu, prasītājs tikai 2013.gada jūlijā gadiem cēla tiesā prasību par parāda piedziņu, tādejādi nepamatoti radot iespēju palielināt līgumsoda apmērus.
Vienlaikus tiesa atzīst, ka tiesai nav tiesību un tas arī nebūtu taisnīgi pilnībā atbrīvot Atbildētāju no nokavējuma sekām (līgumsoda), tas ir, atbildības par maksājumu termiņu kavējumu gadījumā, kad Prasītājs pamatoti pieprasīja saņemto pakalpojumu apmaksu, jo tādā gadījumā Atbildētāja netiktu motivēts nokārtot savas līgumsaistības atbilstoši noslēgtā līguma noteikumiem, netiktu ievērotas Prasītāja tiesības saņemt naudas summu par kavējuma laiku, kā arī tiktu pārkāpts pušu līdztiesības princips par labu Atbildētājam.

Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka ir pamats līgumsodu samazināt, un līgumsods piedzenams Ls 146,12 apmērā. Tādējādi tiesas ieskatā tieši šādā apmērā prasība daļā par līgumsoda piedziņu ir apmierināma, bet pārējā daļā prasība par līgumsoda piedziņu ir noraidāma. Līdz ar to kopēja parāda summa, kādā prasība ir apmierināma un piedzenama no Atbildētāja, sastāv no pamatparāda Ls 1461,22 un līgumsoda Ls 146,12, kopā Ls 1607,34.
Euro ieviešanas kārtības likuma 3.panta otrajā daļā noteikts, ka sākot ar euro ieviešanas dienu, euro vienlaikus ievieš skaidras, bezskaidras un elektroniskās naudas norēķinos. Tādejādi parāda apmērs pārrēķināms no latiem uz euro. 2014.gada 1.janvārī pievienojoties eiro zonai neatsaucami fiksētais pārejas kurss no lata uz eiro ir EUR 1 = LVL 0,702804. Tādejādi parāda apmērs euro valūtā ir EUR 2287,04, kas sastāv no pamatparāda EUR 2079,13 un līgumsoda EUR 207,91.
Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu sprieduma rezolutīvajā daļā norādāmas prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt 6 % gadā no nesamaksātās parāda pamatsummas.
Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram. Ņemot vērā prasības apmierināto daļu, no atbildētāja par labu prasītājam piedzenami tiesas izdevumi – valsts nodeva Ls 229,29 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 3,30, kopā Ls 232,59, kas atbilst EUR 330,95.
Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.pantu lietas izskatīšanas gaitā radušies izdevumi par prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu nosūtīšanu Ls 3,92 un EUR 1,39 apmērā .Prasītājs pirms lietas izskatīšanas ir samaksājis par šiem izdevumiem Ls 3,30, tādēļ nesamaksātā summa Ls 0,88 un EUR 1,39 (kopā Ls 1,60 jeb EUR 2,27) apmērā saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu piedzenama no Atbildētāja valsts labā.
Civilprocesa likuma 2041.pants nosaka, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa
Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 41., 97., 189.-195., 204.1, 250.25pantu, tiesa
nosprieda:
prasību apmierināt daļēji.
Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Rīgas namu pārvaldnieks”, vienotais reģistrācijas numurs 40103362321, parādu EUR 2287,04 (divi tūkstoši divi simti astoņdesmit septiņi euro, 04 centi) (Ls 1607,34 (viens tūkstotis seši simti septiņi lati, 34 santīmi)), kas sastāv no pamatparāda EUR 2079,13 (divi tūkstoši septiņdesmit deviņi euro, 13 centi) (Ls 1461,22 (viens tūkstotis četri simti sešdesmit viens lats, 22 santīmi)), līgumsoda EUR 207,91 (divi simti septiņi euro, 91 cents) (Ls 146,12 (viens simts četrdesmit seši lati, 12 santīmi)) un tiesas izdevumus EUR 330,95 (trīs simti trīsdesmit euro, 95 centi) (Ls 232,59 (divi simti trīsdesmit divi lati, 59 santīmi)), kopā EUR 2617,99 (divi tūkstoši seši simti septiņpadsmit euro, 99 centi) (Ls 1839,93 (viens tūkstotis astoņi simti trīsdesmit deviņi lati, 93 santīmi)).
Samaksa veicama uz vienu no sekojošiem prasītāja norēķinu kontiem:
LV98 HABA 0551 0307 3483 7 – AS „Swedbank”;
LV83 PARX 0013 0443 8001 9 – AS „Citadele banka”;
LV65 UNLA 0050 0171 8682 0 – AS „SEB banka”;
LV63 RIKO 0002 0131 9759 6 – AS „DnB Banka”;
LV93 BATR 0051 8028 6010 0 – AS „GE Money Bank”;
LV57 NDEA 0000 0830 6955 0 – Nordea Bank Finland Plc Latvijas filiāle.
Pārējā prasības daļā par līgumsoda piedziņu – prasību noraidīt.
Noteikt sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Rīgas namu pārvaldnieks”, vienotais reģistrācijas numurs 40103362321, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6 (sešus) procentus gadā no nesamaksātās parāda pamatsummas.
Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 2,27 (divi euro, 27 centi) (Ls 1,60 (viens lats, 60 santīmi)). Samaksa veicama: Saņēmējs: Tiesu administrācija; Konta Nr.LV51TREL2190458019000; NMR:90001672316; Saņēmēja banka: Valsts kase; maksājumu mērķis: ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi lietā Nr.C28371413.
Sprieduma labprātīgas izpildes termiņu noteikt 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.
Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2014.gada 12.februāra – Latvijas Republikas Augstākās Tiesas Civillietu departamentā, kasācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā.

Tiesnese B.Ābele